

Noter:

C. Hostrup: Samlede Skrifter I-IV (1865), især I 285-327.

(1) Vilhelm Andersen: Den danske Litteratur i det nittende Aarhundredes første Halvdel (1924) 611.

(2) C. Hostrup: Erindringer fra min Barndom og Ungdom (1891) 151 f.

(3) N. F. S. Grundtvig: Poetiske Skrifter IV (1882) 192.

(4) Bernhard Severin Ingemann: Levnedsbog I (1862) 110.

(5) »Nu har Pastoren raset og skjændt den hele Aften, hvergang han satte sig selv en Beet; og da det kommer til Stykket er det ham der vinder fra os alle-sammen.«

(6) St. St. Blicher: Samlede Skrifter XII (1923) 179: »Spurgt!« sagde jeg. »Spurgt!« sagde Baghaanden. »Forhaand!« raabte jeg resolveert. »Solo!« sagde min Hr. Doctor, idet han slog sin udspilede Kortvifte sammen, lagde den paa Bordet, og den højre Haand med stille Resignation oven paa den venstre. Jeg saac paa ham: »Selv Solo!« raabte jeg, holdende Kortene tæt ind til mit Bryst. »Couleur!« hvidskede han ømt og sagte. »Selv Couleur!« skreeg jeg, idet jeg lettede mig lidt fra Stolen, og satte mig haardt ned igjen. »Jeg skal ingen have!« sagde Smith. »Saa bliver Spadille liggende,« svarte jeg polidsk.

Jeg vil lade den hele Verden dømmе, om jeg ikke burde gjøre, som jeg gjorde. Jeg havde Spadille, Manille [etc.].

(7) Carl Michael Bellman: Skrifter I, Fredmans Epistler (1921) 135-140. Vedrørende tresetspillet hos Bellman jf.: Bengt Loman: Kortspelet på Klubben, i: Bellmans studier XIV (1961) 9-30. Loman påviser, at Bellmans tre første strofer med føje kan analyseres som slutningen af et spil og et derpå følgende, dersom man godtager »godmodiga orimligheter« som »Trumf i bordet« og lign. Hvad der hos Hostrup er fuldt udviklet, er hos Bellman kun i svøb. Væsentligt i Lomans analyse er, at den antydning af personkarakteristik, han mener at kunne påvise, viser den erotiske spænding i spillet. Netop denne styrer dansk Biedermeier instinktivt uden om.

(8) Vedrørende problemet det borgerklassiske (Biedermeier) jf.: Erik Lunding: Muligheden for konstituering af nye »epokale« enheder i det 19. aarhundredes litteratur, i: Den fjerde internationale studiekonference i nordisk litteratur Aarhus Universitet 14.-19. august 1962 (1962) 52-71. Erik M. Christensen: Guldalderen som idéhistorisk periode: H. C. Ørstedes optimistiske dualisme, i: Guldalderstudier, Festskrift til Gustav Albeck den 5. Juni 1966 (1966) 11-45.

Leif Ludwig Albertsen.

FOLKEMINDEINDSAMLING OG TRADITIONSFORSKNING

The Frank C. Brown Collection of North Carolina Folklore I-VII, Durham, North Carolina 1952-1964, anmeldes af Iørn Piø og Erik Dal. Dal skriver om vise- og musikbindene (bd. II-V) og Piø om de tre andre bind (bd. I, VI-VII), samtidig med at han kort søger at placere Frank C. Browns indsamling i forhold til Evald Tang Kristensens og Richard Wossidlos.

I 1952 begyndte man at udgive den enorme samling af folketro, skikke, lege, gåder, ordsprog, eventyr, sagn og viser, der med Frank C. Brown som primus motor blev indsamlet i staten North Carolina i tiden fra 1912 til 1943, da Brown døde. I 1964 afsluttedes udgivelsen af de fleste af disse ca. 38.000 optegnelser, og resultatet af de godt 40 års indsamlingsarbejde og de 12 års udgiverarbejde er blevet en monumentaludgave på 7 store bind af meget høj kvalitet. Værket har krav på den allerstørste interesse også her i Norden, alene af den grund at det er den mest omfattende regionaludgave af folkløse i USA.

Frank C. Brown blev i 1912 professor i engelsk ved det nuværende Duke University i North Carolina, og allerede året efter tog han et tidstypisk initiativ til stiftelsen af The North Carolina Folklore Society. Denne forening kom til at danne rammen om hele den aktivitet, han udfoldede for at få tilvejebragt mest muligt materiale til belysning af statens folkløse. Mange mennesker fik han til at optegne, også sine studenter ved universitetet, men selv var han den, der indsamlede mest, kørende rundt i bjergene i sin Ford.

I princippet var Brown interesseret i alt folkløristisk traditionsstof, men hans største interesse var så afgjort viserne, og det har i høj grad præget hele indsamlingsarbejdet. Om noget egentligt indsamlingsprojekt, altså om en systematisk tilrettelagt indsamling, er der nemlig ikke tale, og på det punkt står indsamlingen i North Carolina på linje med utallige andre indsamlinger af traditionsstof over hele verden. Men nu, hvor man har for sig en udgave af om ikke alt det indsamlede materiale fra et enkelt geografisk område, så dog den væsentligste del deraf, er det nærliggende at gøre sig nogle tanker om forholdet mellem indsamling og forskning (jf. iøvrigt Iørn Piø: *Folkeminder og traditionsforskning*, Kbh. 1966).

Det er ikke meget, man i hovedudgiveren Newman I. White's indledning får at vide om Browns syn på, hvordan man bør indsamle et materiale til belysning af en hel stats folkløse. White, der selv har været en af de studenter, der optegnede for Brown, skriver, at »His principle was to collect everything of possible value, leaving rejections and eliminations to a time when fuller and more leisurely study could provide greater security against premature decisions. With beginning collectors he was inclined to stress this point even more« (bd. I, s. 20). Om Brown selv som optegner skriver White, at »he was personally an indefatigable collector. The collection contains a number of items in his hand hastily penciled on old envelopes, cards, or pages from desk memorandum pads that were evidently taken down on the fly, without anticipation or previous plan. Most of his personal collecting, however, was done on field trips which were usually carefully planned in advance. How many such trips he made between 1914 and 1942 will never be known, for he fails to mention many of them in his letters, and he usually kept no records except the materials collected« (bd. I, s. 21).

Brown var kort sagt interesseret i flest mulige folkløristiske belæg. Det var belæg, belæg og atter belæg han indsamlede, det var det, han opfordrede alle andre til at gøre, og det er det samme et utal af andre folkemindesamlere både før ham, samtidig med ham og efter ham har gjort. Ingen vil begribeligvis nægte, at denne »belæg-jagt« eller »skattegraverjagt« har haft og stadig kan have den allerstørste betydning for traditionsforskningen. Hvad skulle forskningen gøre

uden disse enorme mængder af stof, som utrættelige folkemindesamlere uegen-nyttigt i snart 150 år har tilvejebragt over store dele af verden.

I Danmark har man jo fremfor alt *Evald Tang Kristensen*, »men«, skriver Axel Olrik i 1908, »ingen enkelt mand kan optegne alt, og ingen rejsende mand kan nå det som den fastboende har for øje; man skal færdes ved den høj og den sten for at få besked; man skal lægge mærke til den gamle gårdmand, der ufravigelig kalder ad sin dreng og ikke ad sin pige, for at få porten lukket efter det sidste læs der kører ind. Evald Tang Kristensen, og adskillige andre ligeså, har først og fremmest søgt efter de samlede rækker af ensartet stof, og deri bragt ypperlige resultater, mest for alle arter af folkets digtning; men det gælder tillige at iagttage alt det der kun ses på stedet, og at iagttage det som levende helhed, som del af en vis befolknings liv. Der går gennem nordisk folkemindeindsamling en interesse for det videnskabelige interiør, fra Asbjørnsens »Huldre-eventyr«, og fortsat gennem Fr. Grundtvig og Eva Wigström. Men ved tidernes ugunst har denne retning ikke fået ydet alt hvad den var i stand til og her er tabt en tråd vi bør tage op. Som prøve vil Fr. Grundtvigs skildring af sydfalstersk bondeliv nu snart komme på tryk, udgivet af Folkemindeforeningen« (*Fra Dansk folkemindesamling* [I]. Kbh. 1908, s. 10–11).

Selvom Axel Olriks karakteristik af Tang Kristensens indsamlingsarbejde i store træk er rigtig, må det dog ikke glemmes, at Kristensen var den første i Danmark, der blev klar over, hvor væsentligt det var tillige at give udførlige skildringer af meddelerne og deres sociale miljø. Helt kommer Olriks karakteristik imidlertid til at dække folkemindesamlere af Brown-typen, nemlig de samlere der »først og fremmest har søgt efter de samlede rækker af ensartet stof, og deri har bragt ypperlige resultater«.

Olriks synspunkter for indsamlingen og udforskningen af det folkloristiske traditionsstof er i virkeligheden på en række væsentlige punkter i overensstemmelse med den nyere traditionsforsknings. Han fremhæver betydningen af mindre geografisk afgrænsede undersøgelser og benytter broderen Jørgen Olriks udgave af Frederik Lange Grundtvigs optegnelser efter Lars Rasmussen på Klokkergården i Systofte sogn på Falster som et mønstereksempel (*Livet i Klokkergaarden. Gammeldags falstersk Bondeliv*. Kbh. (1908–)1909 = Foreningen Danmarks Folkeminder bd. 2). Fremhæves kunne også den norske folklorist Johannes Skars detaljerede skildring af traditionerne i Setesdal, som han udgav i sit 8-binds værk, *Gamalt or Setesdal*. Kristiania 1903–16. Det er en klassiker inden for nordisk traditionsforskning, og den er iøvrigt kommet i en ny (og rigt illustreret) udgave ved Olav Bø og Reidar Djupedal: *Gamalt or Setesdal*. Samla utgåve, I–III. Oslo 1961–1963.

Det er gennem punktundersøgelser, man får mulighed for *også* at kunne analysere traditionernes vilkår, deres liv og deres funktion, i de forskellige miljøer. Derfor er punkt- og egnsundersøgelser kommet til at indtage en fremtrædende plads inden for den nyere forskning og dermed også inden for vor tids indsamlinger af folkloristisk traditionsstof. Nævnes kan det, at det netop er en amerikansk folklorist, der har foretaget den mest gennemgribende analyse af traditionerne i et bestemt miljø. Det er Roger D. Abrahams, der i 1964 udgav en forbilledlig undersøgelse af traditionerne i et negerkvarter i Philadelphia under

titlen *Deep Down in the Jungle*. I en meget vægtig indledning gør han rede for undersøgelsens metodologi.

Selvom eksempelvis F. L. Grundtvigs og Johannes Skars skildringer naturligvis ikke metodisk skal måles med Abrahams', er disse gamle undersøgelser dog af en meget stor betydning, fordi de blev foretaget af folkemindesamlere, som slet og ret gennem erfaringen – gennem kendskabet til traditionsstoffet – vidste, at traditionerne er uløseligt knyttet til de miljøer, hvori de gennem århundreder har levet og fungeret. Det vidste Evald Tang Kristensen også, og Laurits Bødker har understreget, at ikke mindst hans materiale i høj grad indbyder til »pletundersøgelser«, f. eks. af Hammerum herred, Ringkøbing amt (*Nordisk seminar i folkedigtning* I. 1961. Kbh. 1962, s. 54).

Lidt yngre end Tang Kristensen var *Richard Wossidlo*, der indsamlede et meget betydeligt folkloristisk traditionsstof i Mecklenburg, og mens hele Tang Kristensens samling indgik i statsinstitutionen Dansk folkemindesamling, har man ligefrem i Rostock oprettet et særligt Wossidlo-Forschungsstelle (under Deutsche Akademie der Wissenschaften i Berlin).

Wossidlos optegnelser minder på flere måder om Tang Kristensens: begge indsamlede de nok »samlede rækker af ensartet stof« inden for geografisk afgrænsede områder, men samtidig indsamlede de et væld af oplysninger om traditionsbærerne og deres miljø. Inden for de sidste år er der i Østtyskland kommet tre meget vigtige bøger med materiale hentet fra Wossidlos samling, nemlig Gottfried Henssen: *Mecklenburger erzählen. Märchen, Schwänke und Schnurren aus der Sammlung Richard Wossidlos*. Berlin 1958, Gisela Schneidewind: *Herr und Knecht. Antifeudale Sagen aus Mecklenburg. Aus der Sammlung Richard Wossidlos*. Berlin 1960 (anm. i DSt 1962, s. 141–142) og Siegfried Neumann: *Volkschwänke aus Mecklenburg, Aus der Sammlung Richard Wossidlos*. Berlin 1963 (3. opl. 1965). Fælles for disse tre moderne »Wossidlo-forskere« er det, at de kan analysere de traditionskategorier de hver for sig arbejder med efter helt moderne principper, hvor ikke mindst spørgsmålet om traditionernes sociale funktion spiller så stor en rolle.

Noget lignende kan man gøre ved det traditionsstof Tang Kristensen har optegnet – specielt det fra Hammerum herred – og her er vi ved den fundamentale forskel mellem på den ene side Wossidlo og Tang Kristensen og på den anden side Brown: det af Brown indsamlede materiale er indsamlet til brug for en historisk-geografisk, typologisk, komparativ forskning, og det kan udelukkende anvendes som primærmateriale af en sådan forskning. Det af Tang Kristensen og Wossidlo indsamlede materiale kan derimod også anvendes af den moderne traditionsforskning som primærmateriale.

Gennem Browns store samling fra North Carolina får man ikke noget at vide om traditionernes sociale funktion, om traditionsbærerne og om de miljøer, de lever i. Det er derimod en enorm samling af mere eller mindre isolerede belæg – belæg uden social kontekst. Da Browns materiale således udelukkende kan anvendes til komparative undersøgelser, er udgaven heraf da også kommet til at bestå af en række monografier, hvori de enkelte forskere først har klassificeret og typologiseret det indsamlede materiale, hvorefter de med udgangspunkt heri har foretaget en række komparative undersøgelser, således forstået at bogstave-

ligt talt hver eneste gengivet optegnelse forsynes med henvisninger til paralleller både inden- og udenfor USA.

Udgaven af Browns folkemindeindsamling i North Carolina er blevet et monument over en type af indsamlinger, som naturligvis har stor betydning for traditionsforskningen, men som ville få en endnu større betydning, hvis de blev fulgt op på den ene side af en række punktundersøgelser og undersøgelser af enkelte traditionsbærere inden for in casu North Carolina, og på den anden side af en række statistiske undersøgelser, således at man kunne få noget at vide om traditionernes udbredelse inden for de forskellige miljøer og sociale statuslag.

I bind I (1952, XVI + 712 s.) findes 6 større eller mindre monografier, som alle udmærker sig ved en klar fremlæggelse af de forskellige traditionskategorier og ved en helt usædvanlig rigdom af kommentarer og litteraturhenvisninger – undertiden til alverdens folkloristiske litteratur:

Paul G. Brewster: Children's Games and Rhymes (bd. I, s. 29–219). I indledningen gør Brewster opmærksom på, at når Browns samlinger bogstaveligt talt ikke indeholder lege og rim indsamlet blandt negrene, hænger det sammen med, at optegnerne næsten kun rejste i bjergdistrikterne. Som den moderne forsker Brewster er, skriver han herom, at »It seems regrettable that Negro games and rhymes do not form a larger part of the Collection, not because they would have been particularly good versions, perhaps, but because the inclusion of a great number would have given users of the Collection an opportunity to investigate the question of mutual borrowings and subsequent changes to fit the borrower's background and environment« (s. 33). Selve materialet er opstillet på en ny og meget realistisk måde, idet Brewster først inddeler alle legene i 18 grupper, hvorefter han inddeler rimene efter »the same general pattern«.

B. J. Whiting: Proverbs and Proverbial Sayings (bd. I, s. 329–501). Whiting har en stor og sober indledning om ordsprogene, hvor han tager afstand fra den ellers så udbredte opfattelse, at de skulle være udtryk for folkekarakter. Han er den eneste af udgiverne, der har søgt oplysninger om befolkningens sammensætning i North Carolina, og man får at vide, at i 1790 var 83.1 % englændere, resten var skotter, tyskere, irere, franskmænd og hollændere. Kun 0.1 % var negre. Whiting bemærker hertil, at den procentvise fordeling er næsten den samme i dag, dog sådan at der er flere negre. På grundlag af disse oplysninger søger han derefter paralleller til ordsprogene i de respektive europæiske samlinger. Mærkeligt nok bruger han ikke I. von Düringsfeld & O. von Reinsberg-Düringsfeld: *Sprichwörter der germanischen und romanischen Sprachen*, I–II, Leipzig 1872–75.

Endvidere indeholder bind I følgende afsnit: *Paul G. Brewster: Beliefs and Customs* (bd. I, s. 221–282) en beskeden og noget diffus samling af tro og skik, som tillige indeholder nogle spredte oplysninger om Folk-Toys, Quilt Patterns og Cooking and Preserving; *Archer Taylor: Riddles* (bd. I, s. 283–328), hvor Taylor anvender en ny gâdesystematik, som i høj grad fortjener at blive overvejet ved videnskabelig udgivelse af gåder; *George P. Wilson: Folk Speech. Glossary. Salutations and Replies* (bd. I, s. 503–618) samt *Stith Thompson: Folk Tales and Legends* (bd. I, s. 619–707). Da Thompson var

bortrejst, har hovedudgiveren White skrevet indledningen. Hvad man særligt bemærker sig, er hans udtalelse om, at heksetroen synes at være levende i North Carolina den dag i dag. Udvalget af fortællestof er meget beskedent, sagn – både memorater og fabulater – er bedst repræsenterede, enkelte af dem er afskrevet efter båndoptagelser.

Næst vise- og musikbindene er *Wayland D. Hands* 2-binds udgivelse *Popular Beliefs and Superstitions* værkets vægtigste del. Ikke uden grund modtog han herfor den internationale folkloristiske Giuseppe Pitré-pris, da denne uddeltes for 4. gang i Palermo 1965. Disse to bind er nemlig simpelthen en videnskabelig bedrift. De udkom 1961 og 1964 og omfatter LXXII + 664 og XXXVI + 680 s.

Først har Hand systematiseret ca. 25.000 optegnelser, og derudaf har han valgt 8569 til udgivelse, og hver eneste af disse 8569 optegnelser har han derefter kommenteret. Han meddeler og eller henviser paralleller i de øvrige amerikanske stater, samtidig med at han overalt søger europæisk parallelmateriale. Da Hand er en særdeles velorienteret forsker, der ikke blot er fortrolig med både tysk og fransk, men også med de nordiske sprog, møder man henvisninger til Feilberg, Handwörterbuch des deutschen Aberglaubens, Hovorka-Kronfeld, Jens Kamp, Ränk, Sartori, Schrijnen, Sébillot, Storaker, Tillhagen, van Gennep, Wessmann o.m.a.

De 8569 optegnelser har Hand opdelt i 14 hovedgrupper, hvorom han selv skriver, at »The system of classification adopted employs the best features of other works in the field, and is an orderly arrangement calculated to show the full range of American folk belief all the way from notions surrounding the three main events of human life, namely, birth, marriage, and death, to beliefs in ghostlore and witchcraft; from the pursuits of farm and fireside to ideas concerning weather and meteorological phenomena which are so important to animal and plant husbandry; and, finally, from travel and communication to social institutions and various kinds that sustain man in his vicissitudes and brighten his day«. En af hans medarbejdere har udarbejdet et alfabetisk opstillet ord- og emneregister på 89 sider, således at det er muligt at finde ind i materialet også ad den vej.

Hands 2-binds udgave er slet og ret den bedst tilrettelagte og kommenterede udgave, man overhovedet har af så stort et antal folketrosoptegnelser. Det er en håndbog, som alverdens folketrosforskere vil ty til, hvis de er interesserede i et orienterende parallelmateriale fra andre geografiske områder end det, de selv arbejder med.

Hand er både en fremragende repræsentant for den komparative folketrosforskning og en forsker, der har en sjælden evne til at kunne skaffe sig overblik over et så omfattende og så broget materiale, som folketroen er. Det lover godt, at netop han skal forestå udgivelsen af »A Dictionary of American Popular Beliefs and Superstitions«.

Der skal afsluttende henvises til Juha Pentikäinens kritik af Hands anvendelse af ordene »popular belief« og »superstition«. Jeg tilslutter mig helt denne kritik og henviser iøvrigt i det hele til Pentikäinens anmeldelse af Hands arbejde i *Temenos. Studies in Comparative Religion, Presented by Scholars in Denmark, Finland, Norway and Sweden*, Vol. 1. Helsinki 1965, s. 181–185.

Iørn Piö.

Fire bind af North Carolina Folklore er helliget folkesangen. Og stofmængden har været ligeså uhyre som de udgivertekniske problemer, så man kan, når tid og kompetence tages i betragtning, knap bebrejde nogen, at texter og melodier er splittet ad. *Henry Belden* og *Arthur Palmer Hudson* udgav i 1952 *Folk Ballads* og *Folk Songs* (XXVI + 748 s. og XXXII + 710 s.), den europæisk fødte og skolede *Jan Philip Schinhan* *The Music of the Ballads* 1957 og *The Music of the Folk Songs* 1962. (XLIV + 420 s. og XLII + 640 s.)

Nogle melodier til bd. I og nogle senere opdukkede melodier kunne derfor tilføjes. Inddelingen i ballader og sange var praktisk nødvendig, men betegner ikke et skel Child/ikke-Child. Ganske vist var det dr. Browns særlige fornøjelse at samle Child-typer, og han nåede op på 50 af de 305 »autoriserede«, deriblandt nogle meget sjældne. Men hele bindet beløber sig til 207 ældre ballader, mest af britisk herkomst, 79 »native American ballads« og 38 »North Carolina ballads«, deriblandt fragmenter af fire af lokalhistorisk indhold før 1771. I bd. III findes et meget omfattende gruppedit repertoire af ikke-fortællende sange, ialt 658, deriblandt c. 110 »sorte« og 150 »hvide« religiøse sange. Den obstkøne folklore har professor og søndagsskolelærer Brown udeladt, lidet anende, hvor forældet han i så henseende skulle blive.

Mange viser og sange meddeles med flere varianter, og også udeladte tekster får deres signatur. Noter meddeler proveniens og optegnelsernes omstændigheder, en indledning giver kommentarbidrag og åbner vejen til anden litteratur, dog sjældent ikke-amerikansk; men ganske vist er en Child-henvisning en god hjælp på vejen, hvor talen er om internationale typer.

De to textudgivere har ikke haft så overvældende vanskeligheder at kæmpe mod som Schinhan, og denne har desuden ved sine analyser og tabeller ydet en selvstændig teoretisk indsats. Det er allerede beundringsværdigt, at næsten 700 teksttyper i II–III har en eller flere melodier, men ikke mindre, når man betænker, at de fleste er aflæst efter miserable lydoptagelser. For hver melodi meddeles ikke blot kilder, men også en analyse: skalatype, tonalitetscentrum, struktur etc. Yderligere gives henvisninger til beslægtede melodier i andre udgaver, endog med 1, 2 eller 3 asterisker ved signaturen til markering af slægtskabsgrad!

Professor Schinhan går endnu videre. Bagest i hvert bind findes et appendix A, som grupperer melodierne i hver indholdsgruppe efter tonalitet, ambitus, optakt, begyndelsestone, intervaller, strukturtyper etc., dog kun som nøgne talstørrelser uden henvisning til melodinumrene – og appendix B med en analyse af hver enkelt melodi, hvoraf ses hvert tonetrins relative vægt i melodien. Da melodierne ikke er transponeret til fælles finalis, og tonart ikke angives, er disse angivelser dog langt mindre værdifulde end tilsvarende analyser efter Svenskt visarkivs metoder, se Jan Ling & Margareta Jersild i Arv XXI 1965 og Lings i DSt 1966 anmeldte Wiedeudgave.

Alle registre etc. er i orden til de fire bind som til hele værket, og læseværdige, personligt farvede fortaler indleder hvert bind. Der er således, trods de principielle og specielle indvendinger der fra forskellige moderne synspunkter kan gøres, tale om et ubetinget hovedværk, med virkelig duft af den amerikanske

jord, og gennem annotationer med indgange til hele den nordamerikanske og i visse bind til andre landes folkemindepublikationer. Ganske kort var derfor også en internationalt berømt amerikansk folklorists dom, da jeg bragte værket på bane: »Oh that . . . ? it's the best we have!«

Bibliografisk note: Værkets hovedtitel er følgende: *The Frank C. Brown Collection of North Carolina Folklore. The Folklore of North Carolina collected by Dr. Frank C. Brown during the years 1912 to 1943 in collaboration with the North Carolina Folklore Society of which he was secretary-treasurer 1913-1943. General editor: Newman Ivey White, Paull F. Baum. Wood engravings by Clare Leighton. Durham, North Carolina. Duke University Press. I-VII 1952-63.* Anm. vil kunne findes i de senere års tidsskrifter verden over; sidste del af ovenstående er en stærkt forkortet oversættelse af en til *Deutsches Jahrbuch für Volkskunde* skrevet recension. – En placering af de pågældende bind kan findes i D. K. Wilgus: *Anglo-American Folksong Scholarship since 1898*, 1959, se reg. under udgiverens navne. – Bronsons udgave af Child-ballademelodier kunne i bind II drage nytte af Schinhans bind IV, mens Bronsons bd. I var ombrudt, da Schinhans udkom, og har (næsten alle) de fælles melodier fra de opr. kilder.

Erik Dal.

Anmeldelser

Anton Aagaard: Nogle Folkeviseproblemer. Eget forlag. Horsens 1965. 89 s. Kr. 12.-

Overlærer Aagaards bog, udkommet på eget forlag og bekostet af videnskabsfonden, meddeler i uprætentiøs ramme spredte iagttagelser gjorte siden Aagaards sidste publikationer, jf. DSt 1962 132 (Helge Toldberg) og 1965 131 (Aage Kabell).

Her er et par metriske causerier, som ikke fører og næppe heller skal føre til egentlige konklusioner, dels om Liden Karen-strofen med kritik af Recke og af C. Rosenberg (Aagaard mener ikke at strofen er »en ensidig Udvikling af den yngre Toliniestrofe«, men identisk med den), dels om omkvædsrytmen med kritik af Thomas Laub. Her er et afsnit om »Strofeudvidelsen«, som kritiserer betegnelsen »gentagelsesstrofen« (der findes i 40 viser i DgF, med DgF 50 A som eksempel), fordi den ikke omfatter de to afvigende former for udvidelse: en der snarere er en foregriben af næste strofes første linie (i alt i 10 viser i DgF, eks. DgF 146 B) og en der både er en gentagelse af sidste halvdel af foregående linie og en foregriben af følgende strofes førstelinie (i alt i 6 viser i DgF, eks. DgF 45). Med støtte i Erik Dals synspunkt, at gentagelsesstrofen ikke har metrisk men musikalsk-koreografisk betydning (ved at variere og berige melodien), nærer Aagaard betænkelighed ved at betragte gentagelsesstrofen »som en Strofeform for sig«: »Den er en Udvidelse, som har kunnet anvendes ved alle tolinjede Viser med Enkeltomkvæd og kun ved dem.«